

Seksisme op het werk

Resultaten uit de #YouToo?-enquête

7 maart 2023

Hildegard Van Hove



Intro: de enquête #YouToo?

- Steekproef van 12.000 Belgen via Rijksregister
- +
- Open bevraging, vooral via Facebook, pers en de partners van het Instituut
- Dezelfde (lange) online enquête
- Modulaire vragenlijst (stukken kunnen overslaan)
- Een twintigtal open vragen

Respons

	Steekproef enquête	Open enquête	Totaal
Onvoltooid	259	1558	1817
Voltooid	1070	1891	2961
Totaal	1329	3449	4778

Databestand

- 1 Databestand
 - Steekproef/Open enquête
 - Voltooid/Onvoltooid
 - Weegcoëfficiënten
- Principe: data maximaal benutten
- Representatieve uitspraken kunnen doen

Vandaag: Seksisme op het werk

1. Wat is seksisme?
2. Hoe meten?
3. Happy op het werk: Helpt het om man te zijn?
4. Wat is grensoverschrijdend gedrag?
5. Geweld op het werk
6. Conclusies

1. Wat is seksisme?

Een onderscheid maken tussen:

1. Ongelijkheid
2. Seksisme (seksistische cultuur / seksistische structuren)
3. Discriminatie (subjectief / sociologisch / juridisch)
4. Intimidatie, pesterijen
5. Seksuele intimidatie en seksueel geweld

1. Wat is seksisme?

- Seksisme zit zowat overal
- Seksisme speelt een rol in uiteenlopende domeinen
- Iedereen krijgt dit onbewust mee
- Culturele boodschappen: media, films, boeken, moppen, liedjesteksten, reclamebeelden, ...
- Vb.-en structuren: makkelijker ouderschapsverlof voor moeders dan voor vaders; ongelijke besteding budgetten; segregatie op de arbeidsmarkt en loonverschillen
- Al deze zaken kunnen gelabeld worden als 'seksistisch'

1. Wat is seksisme?

Onderliggend:

- Mannen zijn beter dan vrouwen.
- Mannen zijn belangrijker dan vrouwen.
- De rechten van mannen gaan voor op die van vrouwen.
- Mannen hebben meer spreekrecht.
- Mannen mogen meer ruimte innemen.
- Mannen hebben seksuele rechten.
- Vrouwen moeten eerst voor mannen zorgen en dan pas voor zichzelf.
- Mannen moeten vrouwen beschermen.

Wat seksisme niet is:

Een complot van mannen tegen vrouwen

Rekening houden met:

- Seksisme kan heel erg onbewust zijn
- Betuttelend & vijandig seksisme
- Seksisme is soms strafbaar
- Seksisme is soms ook in het nadeel van mannen
- Seksisme kan ook omgekeerd zijn
- Seksisme is niet symmetrisch

2. Hoe seksisme meten?

Discriminatie meten = ervaringen bevragen

- Zo concreet mogelijk
- Meerdere items
- Ook op zich bevragen > discriminatiebewustzijn
- Kloof tussen objectieve en subjectieve meting
- Steekproef <> Open bevraging
- Open vragen

3. Happy op het werk: Helpt het om man te zijn? Hou je van je werk? (score tussen 0 en 10)

- Gemiddeld 7,5
- 95% tussen 5 en 9
- Geen significant verschil naar geslacht
- Geen significant verschil tussen steekproef en open enquête
- Geen significant verschil tussen vrouw of man als directe leidinggevende

3. Happy op het werk: Hoe tevreden ben je met...

- je loon
- de omgang met collega's
- de omgang met direct leidinggevende
- de omgang met klanten
- je carrièrekansen
- werkomgeving
- de sfeer op het werk
- de mogelijkheid om jezelf waar te maken
- de flexibiliteit
- de combinatie werk en privéleven
- wat je tot stand helpt brengen

3. Happy op het werk: Seksisme meemaken

- Stereotiep behandeld “op basis van je geslacht”
- Combinatie arbeid-gezin
- Negatieve stereotypen over vrouwen of mannen
- Mannen krijgen meer vuile moppen te horen

4. Wat is grensoverschrijdend gedrag?

- Waar ligt de grens?
- Belang van beleving van de betrokkenen
- Zoeken naar een consensus

4. Wat is grensoverschrijdend gedrag?

Vraag:

Wat heb jij nodig om je gerespecteerd te voelen op het werk?

In welke mate is het voor jou aanvaardbaar als een collega / een leidinggevende...

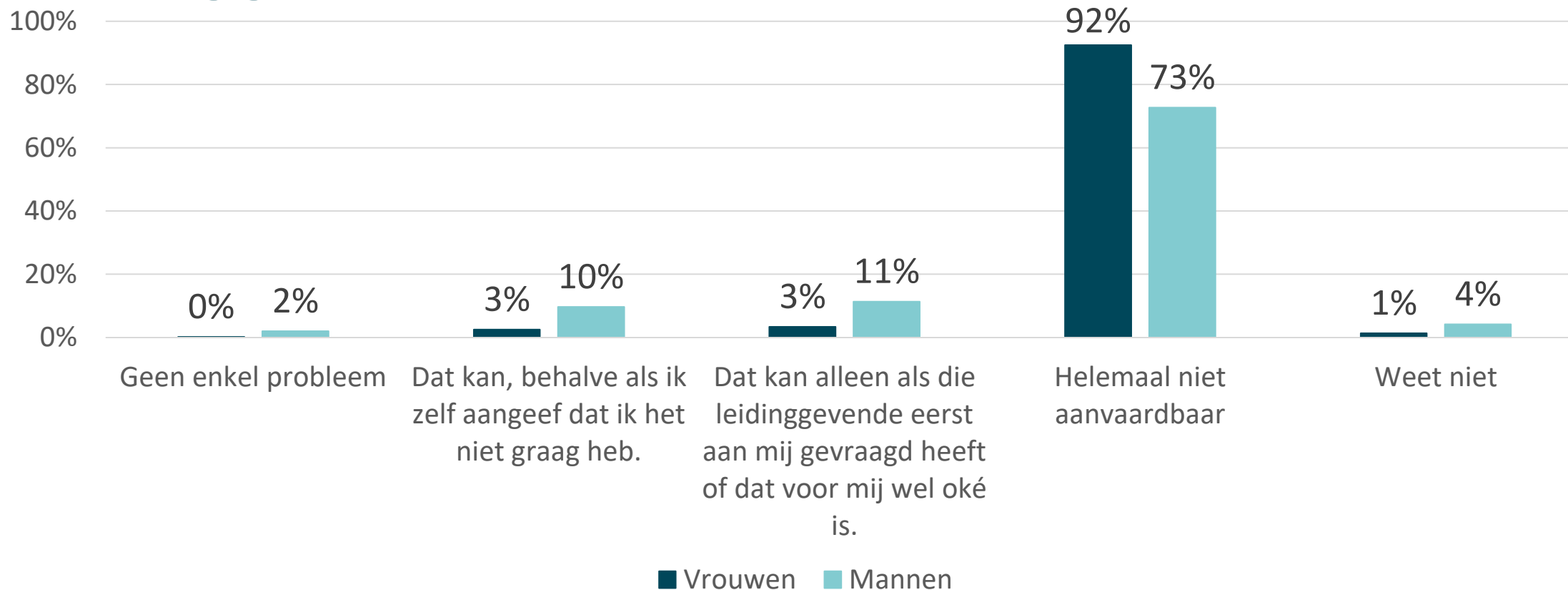
- je aanspreekt met koosnamen ('schatje', 'liefje', 'cherie', ...)?
- je persoonlijke vragen stelt over je relatie- en gezinsleven?
- je complimenten geeft over je uiterlijk?
- je schouder aanraakt?
- een seksueel voorstel doet?

4. Wat is grensoverschrijdend gedrag?

Antwoordmogelijkheden:

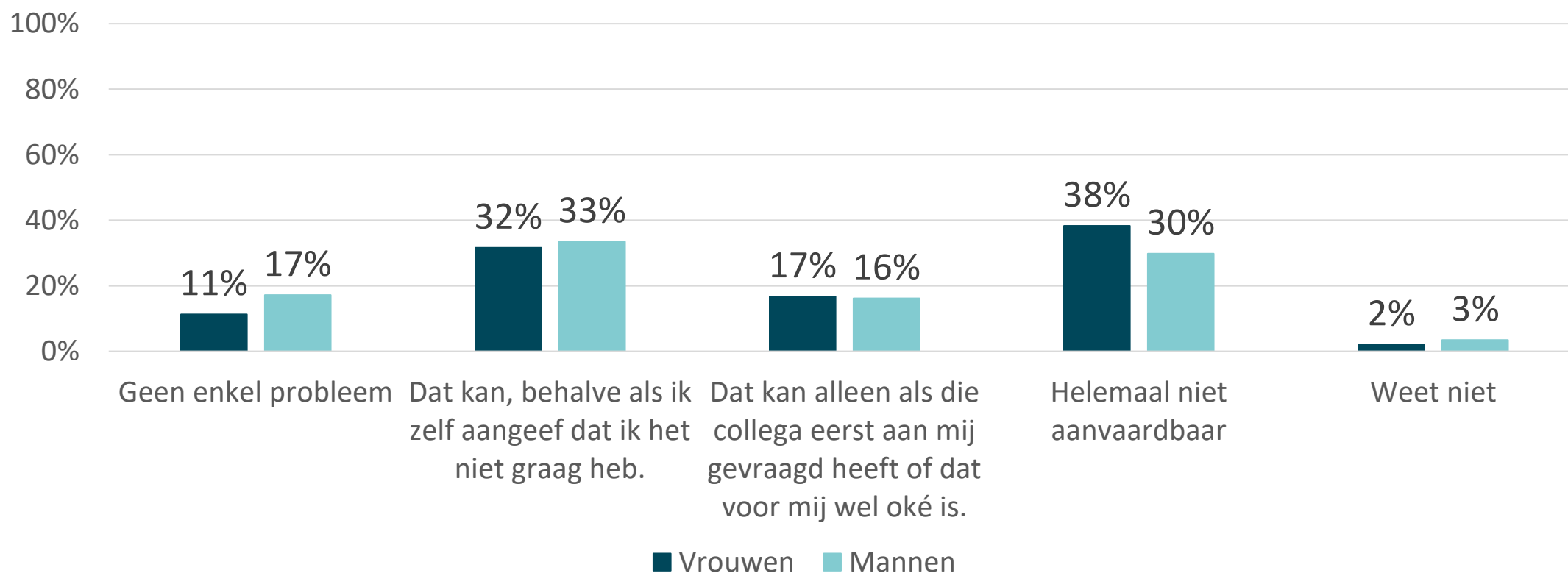
- Geen enkel probleem
- Dat kan, behalve als ik zelf aangeef dat ik het niet graag heb
- Dat kan alleen als die collega (leidinggevende) eerst aan mij gevraagd heeft of dat voor mij oké is
- Helemaal niet aanvaardbaar
- Weet niet

Grensoverschrijdend gedrag op het werk: leidinggevende doet een seksueel voorstel



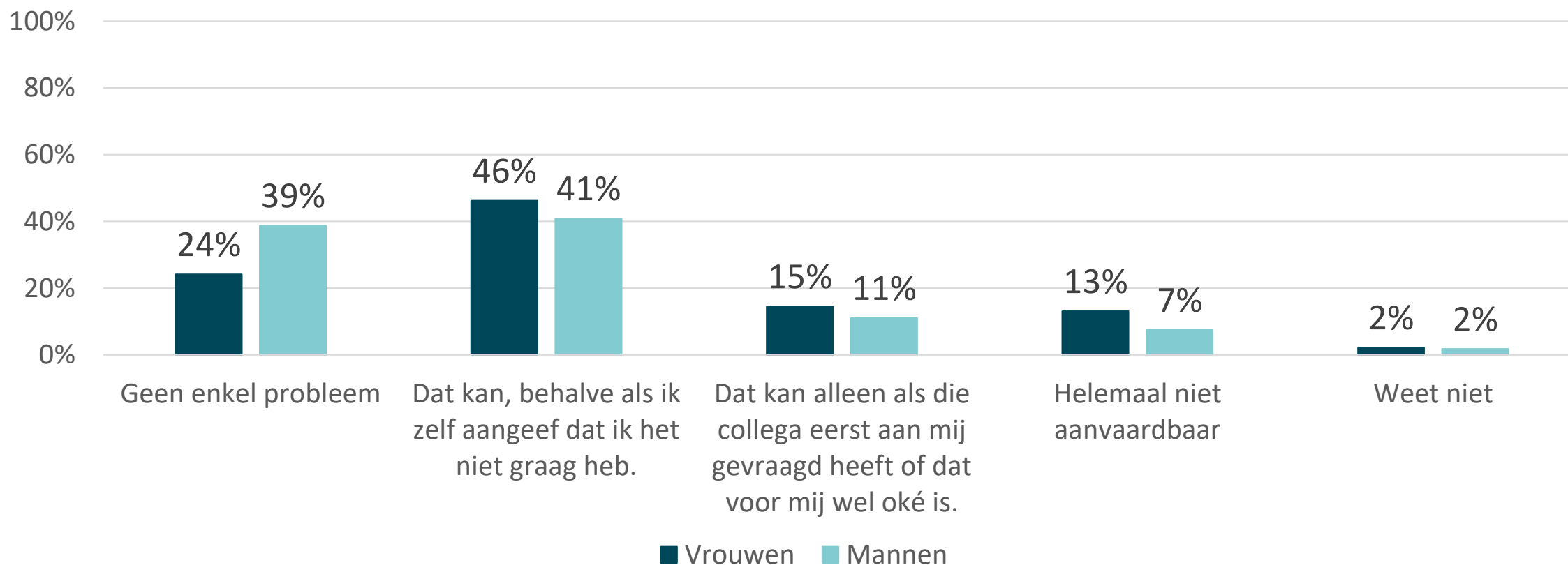
Bron: IGVM, Enquête #YouToo?, 2020

Grensoverschrijdend gedrag op het werk: collega noemt je 'schatje'



Bron: IGVM, Enquête #YouToo?, 2020

Grensoverschrijdend gedrag op het werk: collega raakt je schouder aan



Bron: IGVM, Enquête #YouToo?, 2020

Grensoverschrijdend gedrag op het werk

1. Waar ligt die grens?
2. Een positief en veilig werkklimaat voor iedereen
3. Hier aandacht voor hebben en aandacht voor vragen
4. Alles wat met lichamelijke & intimiteit te maken heeft
5. De verantwoordelijkheid ligt bij wie het gedrag stelt
6. Striktere regels voor leidinggevenden

5. Geweld op het werk

Algemeen bevraagd: geen genderverschil

Fysiek geweld:

- Uitgescholden worden
- Bedreigd worden
- Vernederd worden in publiek
- Geslagen worden

5. Geweld op het werk

Algemeen bevraagd: geen genderverschil

Psychologisch geweld:

- Niet geloofd worden, tenzij iemand anders het bevestigt
- Iets uitgelegd krijgen, dat je zelf goed weet omwille van je functie (downsplaining)
- Systematisch onderbroken worden op vergaderingen
- Er wordt geen rekening gehouden met je mening

5. Geweld op het werk

Ongewenste intimiteiten meegemaakt

	Vrouwen	Mannen
Ongewenste intimiteiten meegemaakt de laatste 12 maanden	3%	1%
Ongewenste intimiteiten meegemaakt langer dan een jaar geleden	6%	3%
Geen ongewenste intimiteiten meegemaakt	91%	96%

5. Geweld op het werk

Getuigenissen

- Jongeren en mensen in contactberoepen zijn kwetsbaar
- Seksueel geweld wordt nog te vaak goedgepraat
- Meer preventie nodig
- Creëren van aanspreekpunten niet voldoende
- Proactief beleid nodig

Conclusie

- Een cultuurshift meemaken
- Nog hardnekkige restanten van seksistische cultuur
- Hier actief en open op ingaan
- Een nieuwe consensus bouwen

Dank u voor uw aandacht!

Hildegard Van Hove
Coördinator genderstatistieken
hildegard.vanhove@igvm.belgie.be

<http://igvm-iefh.belgium.be>
> discriminatie > seksisme > Enquête #YouToo?

 #YouToo?

 INSTITUUT VOOR
DE GELIJKHEID
VAN VROUWEN
EN MANNEN

.be